

KOMENTÁŘ

5. 8. 2024

Průmysl v Moravskoslezském kraji v roce 2023

Velké průmyslové podniky sídlící v Moravskoslezském kraji zaměstnávaly v roce 2023 přes 96 tisíc osob, což byl po Středočeském kraji druhý nejvyšší počet v Česku. Jejich průměrná měsíční mzda se meziročně zvýšila o 7,6 % a činila 42 280 Kč. Celkové tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy meziročně klesly o 1,1 % na 702,6 miliardy Kč. Nejvýrazněji se na nich podílela odvětví výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství.

V roce 2023 sídlilo v Moravskoslezském kraji 228 velkých průmyslových podniků (se 100 a více zaměstnanci), tedy stejně jako v roce předchozím. Tyto firmy zaměstnávaly 96,1 tisíce osob, meziročně se počet zaměstnanců snížil o téměř 1,7 tisíce osob. Průmyslové podniky sídlící v Moravskoslezském kraji zaměstnávaly ve srovnání s ostatními kraji druhý nejvyšší počet osob hned po Středočeském kraji (110,4 tisíce zaměstnanců). K meziročnímu nárůstu počtu zaměstnanců došlo pouze ve třech krajích – Plzeňském (o 1,4 %), Jihomoravském (o 0,4 %) a Královéhradeckém (o 0,2 %). Nejvýraznější meziroční pokles zaznamenali v krajích Karlovarském (o 3,7 %) a Pardubickém (o 3,5 %).

Tab. 1 Základní ukazatele v průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci podle krajů v roce 2023

(subjekty s převážující činností v sekci CZ-NACE B, C, D a se sídlem na území kraje)

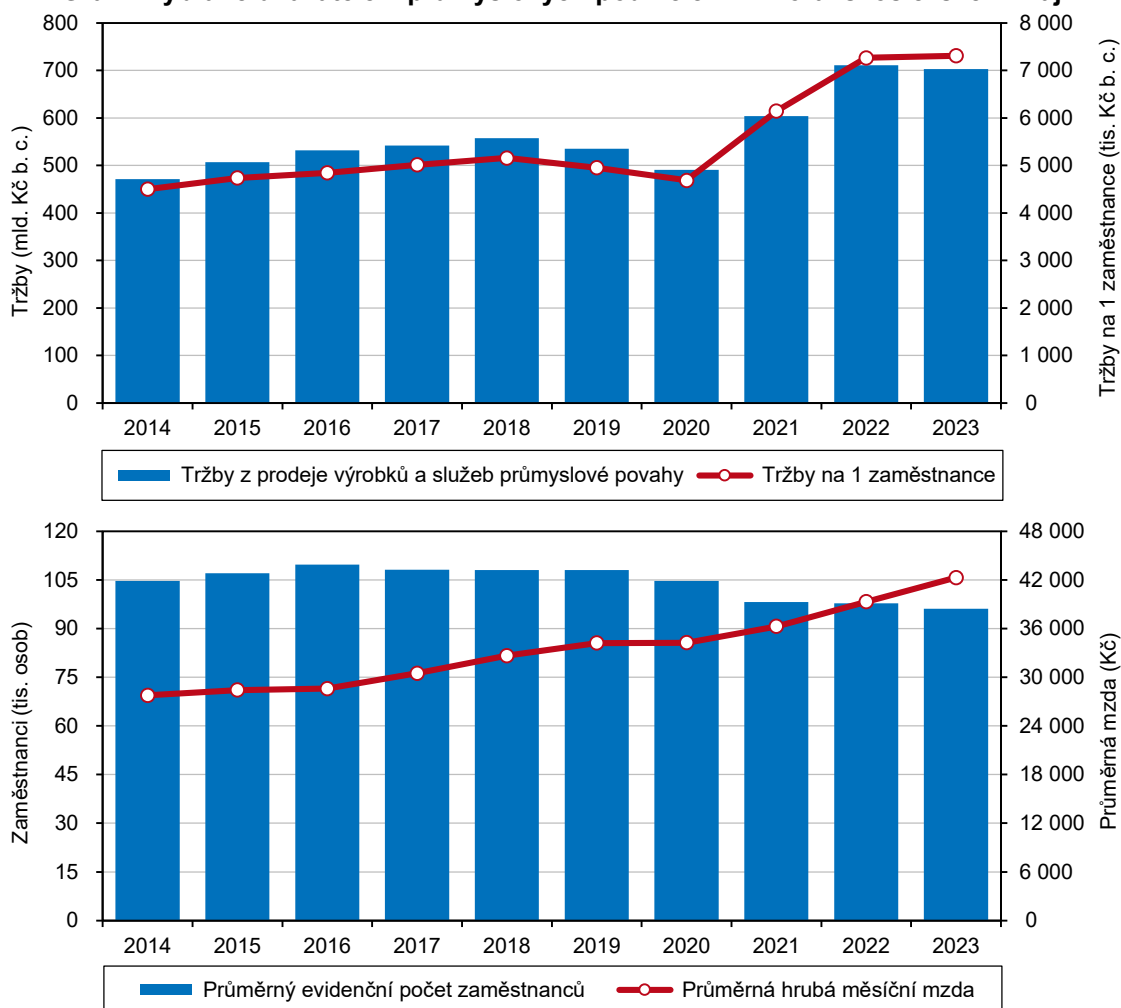
ČR, kraje	Průměrný počet podniků ve sledovaném období	Průměrný evidenční počet zaměstnanců		Průměrná hrubá měsíční mzda		Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy	
		skutečnost (fyzické osoby)	index 2023/2022	skutečnost (Kč)	index 2023/2022	skutečnost (mil. Kč)	index 2023/2022
Česká republika	2 301	812 757	99,1	46 003	108,7	4 822 261	107,1
Hl. město Praha	220	76 886	99,1	55 760	111,7	508 466	143,4
Středočeský	219	110 412	99,3	55 870	108,6	1 035 547	116,1
Jihočeský	153	46 220	99,2	42 460	109,0	214 348	103,7
Plzeňský	157	58 234	101,4	44 969	108,8	272 119	113,6
Karlovarský	60	15 578	96,3	40 432	108,7	54 357	103,3
Ústecký	169	60 935	99,5	48 215	109,6	452 337	93,8
Liberecký	109	43 203	98,2	43 120	108,0	202 439	108,3
Královéhradecký	131	45 757	100,2	41 553	106,1	210 577	100,5
Pardubický	136	46 227	96,5	40 995	108,1	297 030	92,6
Vysočina	135	45 486	99,7	42 098	107,5	184 040	102,4
Jihomoravský	257	72 564	100,4	44 454	108,7	296 680	106,1
Olomoucký	147	44 656	98,7	40 214	107,6	169 075	100,6
Zlínský	181	50 452	97,5	42 087	108,2	222 617	100,9
Moravskoslezský	228	96 148	98,3	42 280	107,6	702 629	98,9

Pozn.: sekce CZ-NACE B, C, D = Těžba a dobývání, Zpracovatelský průmysl a Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

KOMENTÁŘ

Průměrná hrubá měsíční mzda v moravskoslezských průmyslových podnicích dosáhla v roce 2023 výše 42 280 Kč a byla osmá nejvyšší mezi všemi kraji republiky. Proti roku 2022 mzdy v kraji vzrostly o 7,6 %. Kraj tak zaostal za celorepublikovým průměrem jak výší mezd (o cca 3,7 tisíce korun), tak i jejich meziročním nárůstem (o 1,1 procentního bodu). Výši průměrné hrubé měsíční mzdy v České republice (46 003 Kč) významně ovlivňovaly dosažené mzdy ve Středočeském kraji (55 870 Kč) a v Praze (55 760 Kč).

Graf 1 Vybrané ukazatele v průmyslových podnicích^{*)} v Moravskoslezském kraji

^{*)} subjekty s převažující činností v sekci CZ-NACE B, C, D a se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje

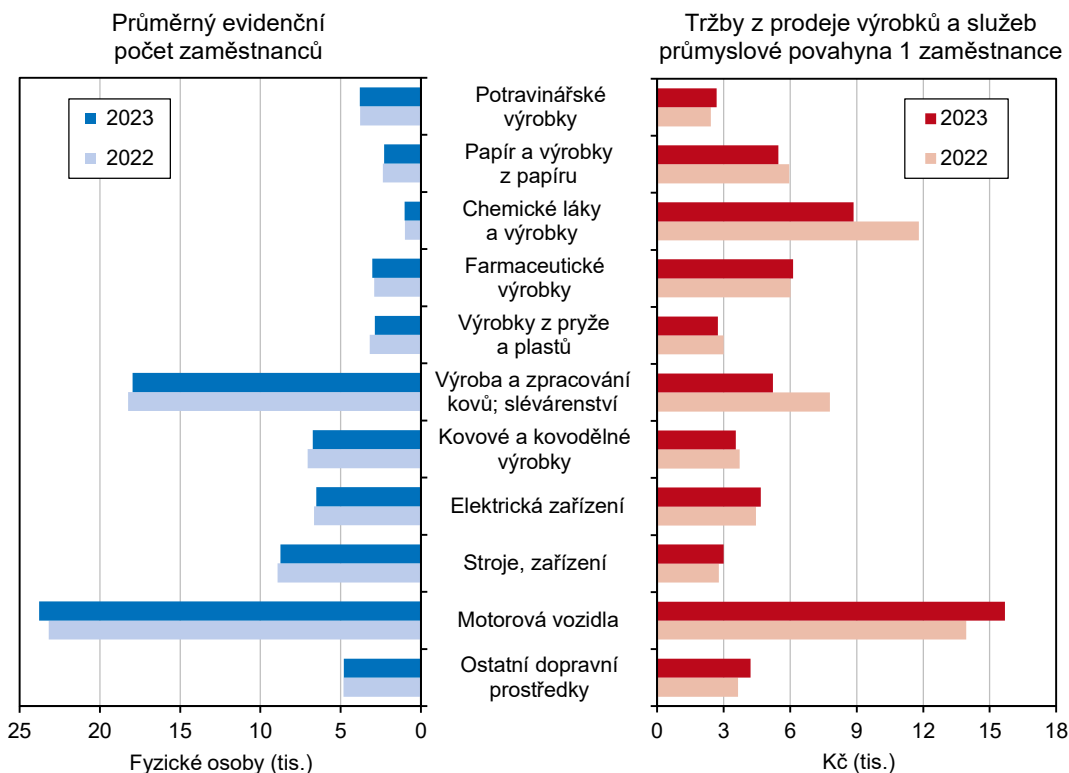
V roce 2023 utržily podniky v Moravskoslezském kraji 702,6 miliardy Kč za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy, což je o 8,1 miliardy Kč méně než v roce 2022. Jednalo se tak o 1,1% pokles tržeb, zatímco v celé republice meziročně vzrostly o 7,1 %. Meziroční nárůst tržeb zaznamenaly průmyslové podniky ve většině krajů, nejvýraznější zvýšení vykázali v Praze (o 43,4 %).

KOMENTÁŘ

Podíl tržeb z přímého vývozu na tržbách z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy činil v roce 2023 v Moravskoslezském kraji 58,6 %, meziročně se tento podíl zvýšil o 0,9 procentního bodu. Republiková hodnota tohoto ukazatele činila 57,5 % a hranici 70 % přesáhly kraje Královéhradecký (72,3 %), Středočeský (71,6 %) a Liberecký (71,5 %). Na druhém konci žebříčku se již tradičně umístila Praha s 29,8% podílem, což byla nejnižší hodnota od roku 2010.

Produktivita práce (tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy na 1 zaměstnance) v průmyslových podnicích se sídlem v Moravskoslezském kraji se meziročně zvýšila o 0,6 % na absolutní částku 7 308 tisíc Kč. Meziročně vzrostla produktivita práce téměř ve všech krajích, výjimkou byly kraje Ústecký (pokles o 5,7 %) a Pardubický (o 4,1 %). V mezikrajském srovnání dosáhla produktivita práce v Moravskoslezském kraji 3. nejvyšší hodnoty a v porovnání s produktivitou dosaženou v celé republice byla vyšší o 1 375 tisíc Kč. Dalšími kraji, jež dosáhly vyšší produktivity práce, než činil průměr Česka (5 933 tisíc Kč), byly kraje Středočeský (9 379 tisíc Kč), Ústecký (7 423 tisíc Kč), Praha (6 613 tisíc Kč) a Pardubický (6 425 tisíc Kč). Nejnižší produktivitu práce vykazaly průmyslové podniky v Karlovarském kraji (3 489 tisíc Kč).

Graf 2 Zaměstnanci v průmyslových podnicích a tržby na 1 zaměstnance podle převažující výroby zpracovatelského průmyslu v Moravskoslezském kraji

V roce 2023 sídlilo v Moravskoslezském kraji 216 velkých podniků (se 100 a více zaměstnanci) v odvětví zpracovatelského průmyslu. Tyto firmy zaměstnávaly 90,1 tisíce osob, meziročně se

KOMENTÁŘ

jejich počet snížil o 1,4 % (o 1,3 tisíce osob). Nejvíce zaměstnanců pracovalo v odvětvích výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (23,8 tisíce osob, podíl 26,4 %) a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (18,0 tisíce osob, podíl 20,0 %).

Průměrná hrubá měsíční mzda ve zpracovatelském průmyslu v Moravskoslezském kraji v roce 2023 dosáhla 41 533 Kč a v porovnání s rokem 2022 vzrostla o 7,6 % (o 2 931 Kč). Nejvyšší meziroční nárůst mezd o 11,8 % zaznamenalo odvětví výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů, následovalo odvětví výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (o 11,2 %). V těchto odvětvích patřily mzdy k těm nadprůměrným a v roce 2023 činily 44 490 Kč, resp. 42 899 Kč. Vůbec nejvyšší mzdy byly vypláceny v odvětvích výroba chemických látek a chemických přípravků (47 614 Kč) a výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (46 356 Kč). Naopak k odvětvím, ve kterých byli pracovníci ohodnoceni nejhůře, patřila výroba textilií (27 246 Kč) a výroba potravinářských výrobků (30 494 Kč).

Objem tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy ve zpracovatelském průmyslu dosáhl v roce 2023 v Moravskoslezském kraji výše 657,8 miliardy Kč. Tržby ve zpracovatelském průmyslu se na celkových tržbách v průmyslu podílely z 93,6 %. Meziročně klesly tržby ve zpracovatelském průmyslu o 1,1 %. Na výši těchto tržeb se nejvíce podílela odvětví výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (56,7 %) a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (14,3 %). Meziročně se zvýšily tržby nejvíce v odvětvích výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (o 15,4 %) a výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (o 14,9 %). Naopak nejvyšší pokles tržeb nastal v případě odvětví výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (o 33,9 %).

Podíl tržeb z přímého vývozu na celkových tržbách činil v roce 2023 v oblasti zpracovatelského průmyslu 61,9 %. Po vyloučení odvětví s individuálními údaji byl dosažen nejvyšší podíl tržeb z přímého vývozu v odvětvích výroba nábytku (89,0 %) a výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků (88,5 %). Naopak nejnižší byl tento podíl v odvětví výroba potravinářských výrobků (18,1 %).

Po vyloučení individuálních údajů dosáhla nejvyšší produktivity práce v Moravskoslezském kraji ve zpracovatelském průmyslu tato odvětví: výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (15 688 tisíc Kč), výroba chemických látek a chemických přípravků (8 861 tisíc Kč). Nejnižší tržby na 1 zaměstnance vykázaly podniky v odvětví výroba textilií s 1 186 tisíci Kč.

Pozn.: Některá odvětví CZ-NACE ve zpracovatelském průmyslu podléhají ochraně individuálních údajů, a proto nemohou být hodnocena.

Kontakt:

Patrik Szabo

Krajská správa ČSÚ v Ostravě

Tel.: 595 131 220

E-mail: patrik.szabo@csu.gov.cz